

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

Esas No.	2015/31887
Karar No.	2016/12708
Tarihi:	30.05.2016

<u>İlgili Kanun / Madde</u>
4857 S. İşK/18-21
6356 S. STSK/25

- **SENDİKAL NEDENLERLE FESİH**
- **SENDİKA ÜYESİ OLANLARIN VE HENÜZ ÜYE OLACAKLARIN İŞ SÖZLEŞMELERİNİN SONA ERDİRİLMİŞ OLMASI**
- **SENDİKAL NEDENLERLE GEÇERSİZ FESİH**
-

ÖZETİ dosya içeriğine göre, davacı tanıklarının beyanlarında fesih tarihinden kısa süre önce davacı ile birlikte aynı iş yeri çalışanı 8-9 işçinin iş yeri dışında sendika üyeliği ve sendikal faaliyette bulunmaya ilişkin toplantı gerçekleştirdiği, davalı işverenin bunu öğrenmesi üzerine davacı ve toplantıya katılan diğer işçilerin iş akitlerini 09.03.2015 ve 10.03.2015 tarihlerinde ibraname belgeleri düzenleyerek ve aynı fesih nedeni " belirsiz süreli iş sözleşmesinin işçi tarafından zorunlu nedenle feshi" yazılmak sureti ile iş akdini sonlandırma yoluna gittiği,.. Bakanlığı İşçi Sendikası Üyelik Döküm formlarına göre işten bu şekilde çıkarılan işçilerin fesih tarihinin hemen öncesi ya üye oldukları ya da henüz üye olacakken iş akitlerinin feshedildiği tespit edilmiştir. Mahkemece her ne kadar aynı süreçte sendika üyesi olmayan işçilerin de işveren tarafından işten çıkarıldığı belirtilerek sendikal nedenle feshin söz konusu olmadığı kabul edilmiş ise de, tanık anlatımları, sendika yazıları ve Dairemizce aynı temyiz incelemesi yapılan ...2. İş Mahkemesi 2015/ 239 Esas, 2015/ 520 Karar sayılı ve ...3. İş Mahkemesinin 2015/ 217 Esas - 2015/ 318 Karar sayılı dosyalarında davacılar ..ve ...'un iş akitlerinin sendikal nedenle feshedildiği yönündeki

kararları onanmış olup hepsi bir arada değerlendirildiğinde, davacının iş akdinin sendika üyeliği konusunda iş yeri arkadaşları ile toplantı gerçekleştirilmesi sonucu feshedildiği anlaşıldığından, mahkemece feshin sendikal nedene dayanmadığı yönündeki kararı hatalı olup, bozmayı gerektirmiştir.

DAVA : Davacı, feshin geçersizliğine, işe iadesine ve yasal sonuçlarına hükmedilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkemece, davanın kabulüne karar verilmiştir.

Hüküm süresi içinde davacı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

A) Davacı İsteminin Özeti:

Davacı, iş akdinin haklı veya geçerli bir nedene dayanmaksızın feshedildiğini, asıl fesih nedeninin davacının sendikal faaliyetlerde bulunması olduğunu ileri sürerek; feshin geçersizliği ile işe iadesine ve sendikal tazminata hükmedilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

B) Davalı Cevabının Özeti:

Davalı, davacının işten kendi isteği ile ayrıldığını savunarak, davanın reddini talep etmiştir.

C) Yerel Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkeme, davacının iş akdinin feshinin geçerli nedene dayanmadığını, ancak sendikal nedenle feshin de ispatlanamadığını kabul etmiştir.

D) Temyiz:

Kararı davacı vekili temyiz etmiştir.

E) Gerekçe:

Mahkemenin, feshin geçerli bir nedene dayanmadığı yönündeki kabulü dosya içeriğine uygun ise de, feshin sendikal nedene dayanmadığı yönündeki tespiti hatalıdır.

İş akdinin fesih bildiriminde gösterilen aksine sendikal nedene dayandığını ileri süren davacı işçi, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 20/2 ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 25. maddesi uyarınca bu iddiasını ispat ile yükümlüdür.

Sendikal tazminat 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 25'inci maddesinde düzenlenmiş, işçilerin işe alınmalarının, belli bir sendikaya girmeleri veya girmemeleri veya belli bir sendikadaki üyeliği korumaları veya üyelikten istifa etmeleri şartına bağlı tutulamayacağı ilk fıkrada hükme bağlanmıştır. Sözü edilen maddenin ikinci fıkrasında ise, işverenin, sendika üyesi olan işçilerle sendika üyesi olmayan işçiler veya ayrı sendikalara üye olan işçiler arasında, çalışma şartları veya çalıştırmaya son verilmesi bakımından herhangi bir ayırım yapamayacağı kuralı getirilmiştir.

İşverenin, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 25'inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca iş sözleşmesini sendikal nedenlerle feshetmesi halinde işçi, 4857 sayılı Kanunun 18, 20 ve 21 inci madde hükümlerine göre dava açma hakkına sahiptir. İş sözleşmesinin sendikal nedenle feshedildiğinin tespit edilmesi hâlinde, 4857 sayılı Kanunun 21 inci maddesine göre işçinin başvurusu, işverenin işe başlatması veya başlatmaması şartına bağlı olmaksızın sendikal tazminata karar verilir. Ancak işçinin işe başlatılmaması hâlinde, ayrıca 4857 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasında

belirtilen tazminata hükmedilmez. İşçinin 4857 sayılı Kanunun yukarıdaki hükümlerine göre dava açmaması ayrıca sendikal tazminat talebini engellemez.

Dairemizce, sendikal tazminat davalarında ispat yükünün işçide olduğu hallerde, iş yerinde çalışan ve sendikaya üye olan işçilerin sayısı, hangi tarihlerde üye oldukları, üyelikten çekilen işçilerin olup olmadığı, iş yerinde çalışmakta olan işçilerin bulunup bulunmadığı, aynı dönemde yetki prosedürünün işletilip işletilmediği, iş yerinde önceki dönemlerde toplu iş sözleşmelerinin bağitlanıp bağitlanmadığı, yeni işçi alınıp alınmadığı ve alınmışsa yeni işçilerin sendikalı olup olmadığı gibi hususlarla, işverence ekonomik veya teknolojik nedenlere dayalı bir fesih yoluna gidilmesi durumunda teknik yönden bu durumun araştırılması gibi ölçütler belirlenmiştir.

Somut uyuşmazlıkta, dosya içeriğine göre, davacı tanıklarının beyanlarında fesih tarihinden kısa süre önce davacı ile birlikte aynı iş yeri çalışanı 8-9 işçinin iş yeri dışında sendika üyeliği ve sendikal faaliyette bulunmaya ilişkin toplantı gerçekleştirdiği, davalı işverenin bunu öğrenmesi üzerine davacı ve toplantıya katılan diğer işçilerin iş akitlerini 09.03.2015 ve 10.03.2015 tarihlerinde ibraname belgeleri düzenleyerek ve aynı fesih nedeni " belirsiz süreli iş sözleşmesinin işçi tarafından zorunlu nedenle feshi" yazılmak sureti ile iş akdini sonlandırma yoluna gittiği,.. Bakanlığı İşçi Sendikası Üyelik Döküm formlarına göre işten bu şekilde çıkarılan işçilerin fesih tarihinin hemen öncesi ya üye oldukları ya da henüz üye olacakken iş akitlerinin feshedildiği tespit edilmiştir.

Mahkemece her ne kadar aynı süreçte sendika üyesi olmayan işçilerin de işveren tarafından işten çıkarıldığı belirtilerek sendikal nedenle feshin söz konusu olmadığı kabul edilmiş ise de, tanık anlatımları, sendika yazıları ve Dairemizce aynı temyiz incelemesi yapılan ...2. İş Mahkemesi 2015/ 239 Esas, 2015/ 520 Karar sayılı ve ...3. İş Mahkemesinin 2015/ 217 Esas – 2015/ 318 Karar sayılı dosyalarında davacılar ..ve ...'un iş akitlerinin sendikal nedenle feshedildiği yönündeki kararları onanmış olup hepsi bir arada değerlendirildiğinde, davacının iş akdinin sendika üyeliği konusunda iş yeri arkadaşları ile toplantı gerçekleştirmesi sonucu feshedildiği anlaşıldığından, mahkemece feshin sendikal nedene dayanmadığı yönündeki kararı hatalı olup, bozmayı gerektirmiştir.

4857 sayılı Kanun'un 20. maddesinin 3. fıkrası uyarınca, hükmün bozulmak suretiyle ortadan kaldırılması ve aşağıdaki gibi karar verilmesi gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda belirtilen sebeplerle;

1-Mahkemenin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararının **BOZULARAK ORTADAN KALDIRILMASINA**,

2-İşverence yapılan **FESHİN GEÇERSİZLİĞİNE**, davacının **İŞİNE İADESİNE**,

3-Davacının başvurusu, işverenin işe başlatması veya başlatmaması şartına bağlı olmaksızın tazminat miktarının sendikal fesih nedeni dikkate alınarak takdiren davacının 1 yıllık brüt ücreti tutarında belirlenmesine;

4-Davacının işe iade için işverene süresi içinde başvurması halinde hak kazanılacak olan ve kararın kesinleşmesine kadar doğmuş bulunan en çok dört aylık ücret ve diğer haklarının davacıya ödenmesi gerektiğinin belirlenmesine,

5-Harç peşin alındığından yeniden alınmasına yer olmadığına,

6-Davacı vekille temsil edildiğinden, karar tarihinde yürürlükte olan tarifeye göre 1.800 TL vekâlet ücretinin davalıdan alınıp davacıya verilmesine,

7-Davacı tarafından yapılan 233.50 TL yargılama giderinin davalıdan alınıp davacıya verilmesine, davalının yaptığı yargılama giderinin üzerinde bırakılmasına,

8. Peşin alınan temyiz harcının isteği halinde ilgisine,

Kesin olarak oybirliđi ile 30.05.2016 tarihinde karar verildi.